

СВІТЛО ДОБРОЇ ДУШІ

Кожна людина, верстаючи земний шлях, творить свій простір – ділами, словами, помислами, самою присутністю. Коли її не стає, цей простір змінюється. Світ бідніє. Стежина ще довго очікуватиме знайомих кроків, улюблене дерево збентежено розводитиме гілками, зустрічаючи інших перехожих, сумуватиме дім у марному очікуванні, і тільки небо багатозначно мовчатиме, бо лише йому відома таємниця...

Не стало **Раїси Іванівни Гриндюк**, нашої колишньої колеги, власниці унікальної трудової книжки, у якій усього два записи: 1958 р. – прийнята на роботу в журнал «Українська мова в школі» (тепер «Дивослово») на посаду секретаря-друкарки – 2008 р. – звільнена у зв'язку з виходом на пенсію.

Про цю дивовижну жінку годилося б писати високим стилем, хоч не знаю, як вона сама сприйняла б це твердження, оскільки в житті була втіленням скромності – не тієї, що йде від сірості, а тієї, що зрощена шляхетністю. Тож нехай у цю скорботну мить ляже на папір слово щире і вдячне.

Раїса Дмитрівна була для нас взірцем. У колективі в очі й позаочі її називали совістю редакції. Вона на те відповідала легеньким напівусміхом, у якому проглядалися впереміш натяк на зніченість і материнська поблажливість. Звичайно, у пам'яті кожного з нас залишився свій образ Раїси Дмитрівни, але, переконана, можливо, з незначним варіюванням, кожен скаже: у роботі – це сумлінність, відповідальність, надійність, у стосунках – глибока порядність, людяність у найвищих виявах. І це не перебільшення, не данина тому моменту, коли «або добре, або нічого». Ці означення висновувалися впродовж років (а в нашому випадку – п'ятдесяти!), коли час устигає і сповна оприявнити й поверхнєве, й глибинне в людині, і випробувати її переплетінням взаємин у різних ситуаціях, щоб зрештою викристалізувалася одностайність оцінних суджень. Ловлю себе на думці, що все, пов'язане з Раїсою Дмитрівною, забарвлене в позитив. Ну не пригадую жодного разу, аби хтось був незадоволений її словом чи вчинком. Редакційний колектив мала за свою другу родину, до авторів виказувала уважність і незмінну привітність. Крім усього, була по-життєвськи мудрою. Коли ж хтось чи щось ранило її душу, не допускала зла в серце, знаходила сили не носити в собі образу. Будучи ревною християнкою, сповняла Заповіді, керувалася прин-

ципом усепощення. Мабуть, ота не показна, а справдешня любов до людей була в неї невичерпна, бо мала своїм підґрунтям бажання й уміння прощати, тобто милосердя.

Взагалі здавалося, що Раїса Дмитрівна жила розважливо, спокійно, у злагоді зі світом. А втім були ж у неї свої проблеми, труднощі, внутрішні боріння і боління. Про те здебільшого можна було лише здогадуватися. На відміну від багатьох із нас не поспішала ословлювати їх, не нарікала, не скаржилася, ніби аж остерігалася співчуття.

Діти – доньки, зяті та онуки – то була життєва домінанта Матері. Огортала їх усіх трепетною любов'ю, а найменшенький у її вустах мав єдину форму імені – Федюня...

Із жертвовною самовідданістю підтримувала тяжко хворого брата. За свій святий обов'язок мала відвідати в лікарні колегу, знайомого, приготувавши щось домашнє, смачне. А якими смаколикми пригощала нас, щораз дивуючи чимось оригінальним. У редакції була найвправнішим кулінаром, її рецептами користуємося понині. І це не дрібниці, це ті милі подробиці, згадуючи які, дякуєш долі за той час, теплу й затишну редакційну атмосферу, за людей, які наповнювали твоє життя простими й водночас незамінними сенсами, без яких у цьому світі аж надто сутужно.

Останніми роками ми рідко передзвонювалися. Та час від часу в пам'яті зринали й зігрівали слова, які Раїса Дмитрівна сказала, коли в моєму житті була тяжка година: «Я за вас завжди молюся». Ця жінка мала велике серце, яке було чуле до людської радості й біди і яке, здавалося, тільки й билось за для співчуття і співпереживання. Тут дозволю собі асоціативне відсилання до Довженкового Косаря, який міг би обкосити всю землю, аби трава була добра... Отак і Раїса Дмитрівна – вона молилася б за кожного, за всіх на світі, аби була найменша спромога в принципі, а душевної щедрості й християнської любові їй би для того не забракло.

...Людина відходить у засвіти – назавжди. Нам лишається те, що є свідченням немарнотності людського життя: добра пам'ять, добрий спогад. Дякую Вам, дорога Раїсо Дмитрівно, за те, що небо, яке знає таємницю, посилатиме нам світло Вашої душі як заповідь плекати в серцях милосердя і чистоту.

Катерина РИБАЛКО